

HABITAR EN LA CREACIÓ

“Han destruït i convertit [la il·lusió] en una cosa freda i inhumana [...], la fe dogmàtica. Han tallat o estabornit les ales de la humanitat. [Els creadors] han donat a la vida bellesa, i han fet de la bellesa dotació intel·lectual, emoció, inquietud i consciència.”

Elogi de la mentida, de Josep Torres Tribó.

Les persones som l'única espècie viva que és realment capaç de pensar en el seu futur, d'imaginar-lo i d'intentar anticipar-s'hi. Possiblement per això ens ocupa i ens preocupa entendre el passat. La fletxa del temps és unidireccional i no s'atura mai. El passat condiona el present, i el present, l'ara, és sempre l'inici d'un futur. Reiniciem el futur en cada instant i, per això, imaginar futurs possibles pot ser tan motivador. Si més no, ho és per a les persones que tenen i mantenen la il·lusió, sobretot la il·lusió per il·lusionar-se. Com diu l'escriptor català Josep Torres Tribó, de qui recentment s'ha redescobert el vessant filosòfic, la fe dogmàtica ha destruït i convertit la il·lusió en una cosa freda i inhumana, que ha tallat i estabornit les ales de la humanitat. Al text original, Torres Tribó ho diu per reivindicar les arts com a manera de generar ficcions creadores, unes il·lusions primordials que, tanmateix, com també diu Torres Tribó, si la intel·ligència no sap fer-ne consciència, es perden.

Per fer consciència intel·ligent i creadora d'aquest passat i del futur, us vull suggerir dos llibres que en parlen des de la ciència i la filosofia, dos àmbits que Torres Tribó també situa dins l'òrbita de les arts, sempre que siguin creadores de bellesa. I aquestes dues disciplines sens dubte ho són. En primer lloc, *Un planeta creatiu. Com va començar la vida a la Terra i com la fabricarem en el laboratori*, del bioquí-

Els detalls de l'origen de la vida continuen sent un enigma científic FREEPIK

Les persones som l'única espècie viva capaç de pensar en el seu futur, d'imaginar-lo i d'intentar anticipar-s'hi

mic i biòleg molecular Juli Peretó. L'autor ens relata, amb un equilibri admirable entre passió i academicisme, les principals explicacions científiques sobre l'emergència natural de la vida a la Terra i sobre la fabricació artificial de la vida. Exposada les idees actuals i els antecedents històrics i filosòfics, magistralment combinats amb anècdotes i vivències en la recerca científica sobre aquest tema. El començament de la vida continua sent un enigma científic en els seus detalls, però la diversitat de

dades que Peretó aporta ens permeten intuir com deuen ser els primers passos, des de la química inanimada a les primeres comunitats de cèl·lules primitives. I també de quina manera la biologia sintètica contemporània treballa per demostrar el potencial de la química per transformar-se en vida.

Per complementar-lo i emfasitzar-ne el to il·lusionant, us suggereixo *Habitar la Terra*, un assaig filosòfic que inclou les converses que va mantenir el periodista Nicolas Truong amb el sociòleg, antropòleg i filòsof francès recentment traspasat Bruno Latour. L'autor afirma, contra tot pronòstic, i de manera espontània i brillant, que el final de la modernitat i la catàstrofe ecològica poden tenir més a veure –o haurien de tenir més a veure– amb l'esperança i la vida que amb la fallida i el derrotisme, sempre que gosem especular des de la imaginació més radical i imprevisible. Manllevant les paraules de Torres Tribó, aquests dos llibres fan “de la bellesa dotació intel·lectual, emoció, inquietud i consciència”.

UN PLANETA CREATIU

Autor: Juli Peretó
Editorial: Alfons El Magnànim Edicions
Pàgines: 346
Preu: 18 euros

HABITAR LA TERRA

Autor: Bruno Latour
Editorial: Arcàdia
Pàgines: 136
Preu: 16 euros